

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

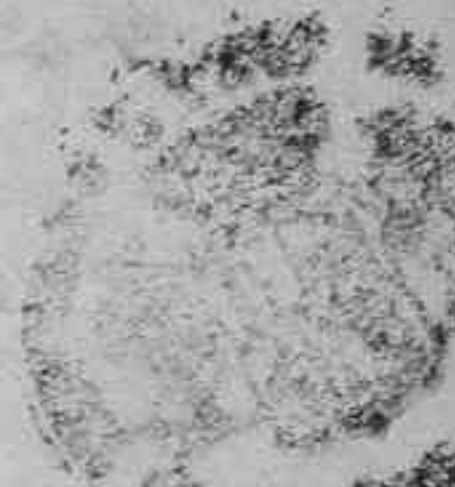
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

M. GONZALEZ SIMANCAS

Militar ilustradíssim,
bon dibuixant, gran pintor;
orador, viatjer, geògraf
y distingit escriptor.
Jove encara, ha lograt ferse
lo que no alcansa tothom;
una reputació sòlida
y un veritable renom.

CRÓNICA

Està á punt de acabarse l' any 92.

Podríam subjectarlo al sistema *egipci*, escorcollar totes las sévas cosas, públicas y secretas, demanarli compte estret de la manera com ha invertit los dotze mesos de vida que al igual que als séus antecessors vá donarli 'l Temps perque 'n fés bon us... pero com que ja senmana per senmana hem anat cantantli la cartilla, no hi ha avuy necessitat de abrumarlo en los últims instants de la séva existencia.

Deixemlo en lo llit de l' agonia, victima de la indigestió que vá produhirli la fartanera de Nadal. No se sab ben bé si lo que 'l mata es un tip de gall ó un enfarfech de turróns, ó tal vegada l' haver comés l' imprudencia de menjar bou atacat de *glossopeda*, d' aquells que ab tanta freqüencia acostuman á matar al escorxador de Barcelona.

Jo crech que l' any 92 mor' realment de la *glossopeda*.

*
* *

Y ara, Sr. Martí y Gofau, permetim que li digui que vosté ab lo séu zel á mitjas, será causa de que mitj Barcelona enmalalteixi.

Si s' ha proposat guanyarse las simpatias del cos mèdich municipal y de la classe facultativa en general que viu de las visitas, ho haurá conseguit plenament, desde que en companyia dels Srs. Gasó y Poggio vá tenir á bé visitar l' escorxador, publicant la noticia de que s' havian sacrificat no sé quants caps de bestia atacats de aquella encomendadissa malaltia.

Y no per la visita precisament, sino per las conseqüencias d' ella.

Vigilar que no s' atenti á la salut pública, es cosa qu' está molt bé, y parla molt en favor de una autoritat popular.

Pero, D. Domingo dels méus pecats, pósis la mà al pit y respongui á aquesta senzilla pregunta:— ¿Créu vosté que n' hi ha prou ab practicar una visita de inspecció ab *spéculum* ó sense *spéculum*?

Que á Barcelona 's matan los caps de bestia que no volen en lloch més; que totes las rossas van á parar al escorxador de Barcelona; que aquí 's practica al péu de la lletra aquella locució catalana, *passa 'l bou per bestia grossa*, es cosa que més ó menos tothom ho presumia, y aixís ho veyá confirmat tothom, menjant bou y estiraganyant aquella carn corretjosa qu' esmola la dentadura, deixantla á cada ápat tota plena de filagarsas.

Pero desde la séva visita, sabém que la carn á més de tenir malas condicions menjivolas, té també péssimas condicions higiénicas.

Sabém que alguns dels caps que se sacrifican al escorxador pateixen de *glossopeda*, y es de creure que quan allá 'ls portan á sacrificar, lo mal será incurable, ja que molts de aquells caps si tinguessin cura no 's destinarian al consúm.

Donchs, á pesar de saber aixó de una manera positiva, indubitable ¿qu' es lo que ha fet vosté, D. Domingo, després de tant famós descobriment?

¿Ha manat tancar l' escorxador? ¿Ha fet desinfectar aquells corrals? ¿Ha fet sentir tot lo pés de la indignació pública als negociants sense entranyas, que donan al consúm com á bona carn de bestiar malalt? ¿Ha suspés d' empleo y sou als inspectors y veterinariis encarregats d' evitar semblants abusos? ¿Los ha entregat als tribunals?

Res de aixó.

Una vegada efectuat lo descobriment y publicada la noticia en los periódichs, D. Domingo ha

tingut la famosa idea de tirar pèl camí més llarch, manant instruir un expedient y cridant á consulta á un número de veterinariis perque emetessin dictámen sobre 'l particular.

Los veterinariis han hagut de respondre á la següent qüestió:

—¿La carn morta de un cap de bestiar atacat de *glossopeda*, es danyina á la salut del home?

Y 'ls veterinariis, han respost, segóns sembla, ab restriccions.

¿Qué havian de dir los pobrets!

Aixó es lo mateix que si 's descubria una trampa regidoresca, com per exemple, la percepció de una cantitat per activar ó entorpir la marxa de un expedient, y que per discernir sobre 'l cas, se cridés á consulta á un número dat de regidors versats en la materia, dirigintlos la següent pregunta:

—¿Las propinas qu' exigeix Fulano de tal, del interessat en tal expedient, son un medi moral y correcte?

Los regidors consultats dirían que sí y apoyarian lo séu parer, afegint:

—Tan morals y tan correctes son en concepte nostre, que nosaltres mateixos, sempre que 's presenta 'l cas, també n' admetem y fins n' exigim.

Ja es sabut que llops ab llops may se mossegan.

¿A qué, donchs, anarse'n per las brancas? ¿A qué cridar una consulta completament inútil?

Lo fet es que 'l consumidor paga la carn per bona y sana, y per més que diguin tots los veterinariis del mon, si la *glossopeda* no pot encomanarse al home, ningú evitará que al saber aquest que ha consumit carn malalta se li encomani un fástich que li trasbalsi l' estómach per tots los días de la séva vida.

Per aixó, D. Domingo, ab lo seu zel á mitjas, descubrint un abús y no corretjintlo prompte y enérgicament, haurá produhit un efecte que redundanda sempre en dany de la salut pública, y s' haurá fet acreedor al agrabiment dels metjes.

¿Pero que se hi ha de fer!... Dels núvols que no tenen ni indici d' electricitat, no 'n pot brotar lo llamp: ¿no es veritat, Sr. Martí y Gofau?

—
La Roca está á punt de caure.

Desde las alturas del govern civil la veurán rodolar fins á la Plassa de Sant Jaume. ¿Qui pagarà la festa?

Alguns periódichs cridan:—;Tothom! Que no se 'n escapi ni un!...

Aixó es molt aviat dit.

Fer una truita de tot l' Ajuntament actual, barrejant los ous bons ab los covats; los regidors que d' allí 'n sortiran ab las butxacas plenas y 'ls que allí han anat no més á buscar disgustos, mal de caps y injust descrédit, me sembla á mí que no es prou equitatiu.

No obstant, crech que podria trobarse un medi per no confondre las especies.

Los que més apegats se mostran als càrrechs pèl comte que 'ls hi té, podrian ser entregats als tribunals, sempre que 'ls tribunals siguin capassos de descobrir quina es y de ahont procedeix la misteriosa pomada que 'ls fá lluhi' 'l pèl.

En quant als demés, que prou cástich ha sigut per ells tenir que alternar durant tant temps ab semblant tipos sense participar poch ni molt del fruyt de las sévas habilitats, se 'ls podria dir:—Vostés deixan la venera voluntariament y se'n van á disfrutar de la tranquilat de la llar doméstica.

Aixís se privaria als uns de una ganga, mentres se llibertaria als altres de una verdadera carga.

¡SALUS POPULI SUPREMA LEX!

—¡No dormi, senyor Gofau;
alsis, y á pegá ab salero!
¡Miri que m' hi va la pell
ab aixó del matadero!

Aquesta seria la solució més justa.

Ara una garrotada de cego donada á tots per un gual, equivaldria en certa manera á un premi otorgat als que 's tenen per llestos. Fins devegadas una castanya pot ser un premi.

Els dirian y dirían ab rahó:

—Si aixís com aixís haviam de rebre 'l mateix bolet los qu' hem fet alguna cosa, com los tontos que no han fet res, vegin si no hem sigut ben previsors, aprofitantnos.

Y en tant, dirian los altres:

—Lo que 'ns passa 'ns está bé per ximplés. Pero en lo successiu no hi haurá una sola persona honrada que 's presti á desempenyar un càrrech pú-

blich, ni tant sisquiera 'ls càrrechs obligatoris, mentres no li siga possible triarse 'ls companys que hajan de acompanyarlo.

¿Es aixó lo que 's desitja?

Donchs caygui *La Roca* y vingui l' aixafada!

* *

Pero ¿y després?

Sol dirse comunment que res més fácil que derribar y res més difícil que reconstruir.

Las plassas de regidors interins deuen provehirse ab ex-regidors, segons lo que la ley disposa. Y á tenor de la ley Mellado, no poden entrar de nou á la Casa Gran aquells que no fassa lo menos

quatre anys que hajan cessat en lo dessempeño del càrrech.

¿Existeixen avuy á Barcelona cinquanta personas que 's trobin en aquest cas?

Ho dupto; pero si es que realment existeixen, cridinlos é investeixinlos ab lo càrrech.

No obstant, se m' ocorre preguntar: ¿formarán ellas un Ajuntament millor que 'l que siga des-pedit?

En materia de Ajuntaments jo crech que tots son pitjors. De molts anys ensá no ha tingut Barcelona una corporació municipal á gust. Durant l' época en que 's procurava enlluhernar al públich ab obras dispendiosas, la major part sens la menor utilitat, es quan se cometian los més grans abusos. Després, encare que no 's cridava tant com actualment, no faltava qui feya de las sévas.

Consúltinse expedients "antichs y 's veurá fins á quin extrem se portavan las extralimitacions.

Casi tots los vicis de la Casa son vicis inveterats. ¿Qui sino l' ha farcida de personal inútil? Las administracions anteriors. ¿Qui ha montat aquella máquina desballestada, plena de rodas inútils y de ressorts ocults? Las administracions anteriors. ¿A qui es deguda la falta de unitat en la gestió dels interessos públichs, causa á cada punt de sorpresas inesperadas? A las administracions anteriors.

¿Y á las administracions anteriors s' ha de acudir precisament en busca de un bon remey?

Tant se valdria castigar al noy escrofulós per herencia y recompensar al pare que ab los séus excesos hagué sigut causa de aquellas escrofulas.

Y además: gat vell, unglas llargas. Regidor vell... etc., etc.

P. DEL O.

QUAN FA FRET

SONET

Lo dia que fa fret, no sé que ho fá
que de mí s' apodera tant y tant
que casi tot tremolo, y tremolant
ja no soch bo per res, ho dich ben clá.

De gallina la pell me fa torná
y 'm fa petar las dents de un modo gran;
ab res me pot passar, ni un sol calmant
abrigantme ab la capa trobo; ¡eá!

Potsé 'n trobareu pochs de fredolichs
que al hivern proveheixin tant de fret,
(per més que 'l dir aixó á un hom' no li escau;)
no 'm vingueu quan fa fret posarme abrichs;
sols me fuig quan estich un bon ratet...
al costat de una noya ben salau.

J. STARAMSA.

IJA ERA HORA!

Ha costat molt; pero al últim n' hem sortit.

Ab l' arribada del nou governador civil, persona dotada de molta energia y d' altrás prendas de carácter més amagadas, Barcelona va á sufrir una complerta transformació que la posará en quatre dias al davant de las primeras ciutats d' Europa, d' América y d' altrás provincias.

Diu que aquest dia 'l Sr. Larroca—lo nou governador—va cridar á una persona qu' está enterada de tot lo tinglado barceloní, y va posarse al tanto de las nostras necessitats.

—¿Cóm está Barcelona?—va dir lo senyor Larroca.

—Bastant maleta, gracias á Déu.

—¿Gracias á Déu? ¿per qué?

—Perque en rigor, ab las que ha passat, lo natural seria que ja no se 'n cantés gall ni gallina.

—¿Tantas picardias li han fet?

—¡Oh!... Miri per aquest balcó: aixó es lo plá de Palacio. ¿Quántas fullas li sembla que hi ha d' haver en aquests arbres en la época en que están verts?

—¡Uy! Molts mils milers... ¿Qui es capás de contarlas?

—Donchs lo mateix passa ab los vituperis que han fet sufrir á la ciutat de Barcelona. Son tan numerosos, que no es capás de contarlos ningú.

—A veure, anomenim alguns, al menos.

—Tingui; com qui diu, remeni y escapsi. ¿Veu? Aquí té 'l primer: una colecció d' entarugats que 'ns costan un ull de la cara, y que ben mirat no valen dos quartos.

—Un altre.

—Eus hem gastat un dineral construhint un matadero, y ara que 'l matadero está á punt, resulta que per fas ó per nefas la matansa va continuant en lo matadero vell.

—Vaji dihent.

—Tenim una comissió de consúms que vigila tan bé, secundada per un verdader exércit de burots, inspectors y celadors de tota especie, que á pesar de que 'l consúm forsosament ha d' haver augmentat, la recaudació de drets disminuheix cada dia d' una manera tan espantosa, que aviat ni 's fará lo suficient pera pagá 'ls gastos de vigilancia.

—¿Qué més?

—La major part dels gastos que fa l' Ajuntament se verifican sense formalitat de cap classe, sense subasta, sense previ anunci, sense acort de la corporació, d' una manera que dóna lloch á una pila de suposicions maliciosas.

—¿Exemple d' aixó?

—Aquí 'l té: un senyor que 's diu Porcar y Tió, que va ser arcalde pels mérits de Jesucrist, pues ell no sé que 'n tingui cap, resolgué perque si la compra d' uns grans candelabros y d' un quadro pintat al oli per' adornar un saló de casa la ciutat, saló que no 's necessita ni pot utilizarse per res.

—Pero l' import d' aquestas compras no seria molt crescut...

—¿Que no? Una infinitat de mils duros... catorze ó setze mil...

—¡Quina barbaritat!

—Sí, senyor: ne va fer molts de barbaritats aquell arcalde.

—De modo que, en resúm...

—En resúm, que la ciutat es un desgavell complet; que aquí tothom fa lo que li dóna la gana, y que á pesar d' aquestas comedias d' expedients é investigacions gubernativas, la gent está casi convensuda de que aixó no té remey, perque pera curar malalties d' aquesta naturalesa, 's necessitan metjes de molt puny... y de molta llanceta.

—Donchs ara veurá la gent com lo metje que aquí 's necessita ja ha arribat.

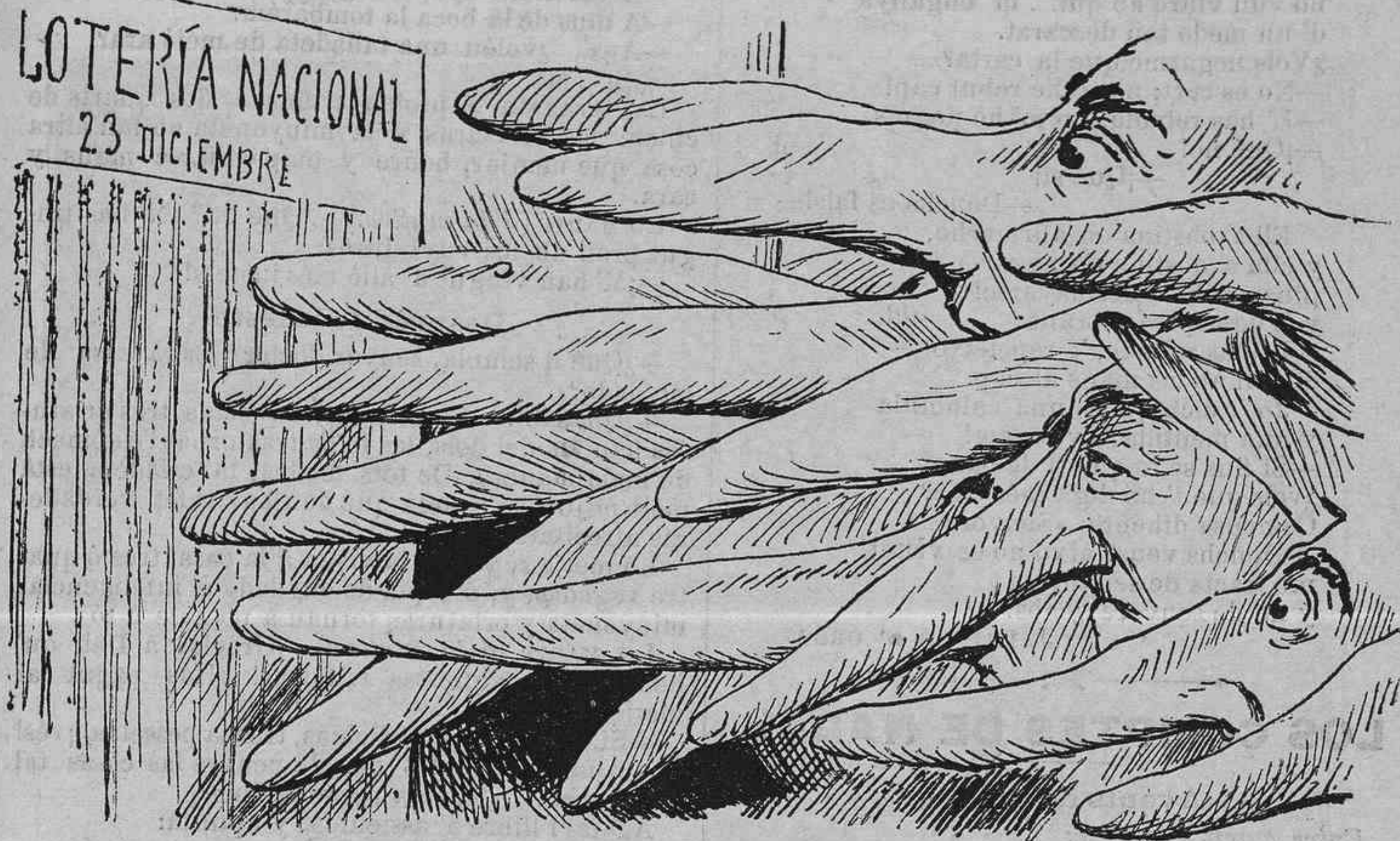
—¿Es vosté?

—Sí, senyor.

Acabada la conversa, la primera autoritat civil de la provincia posá mans á l' obra y comensá á dictar disposicions, expedint ordres, citant á personatjes, cridant empleats y remonent, com sol dirse, lo cel y la terra.

Es impossible donar una idea del capgirell que va á sufrir Barcelona; pero perque comensin á

L' HOME DELS NASSOS

Per nassos de bona estampa,
los que 's veyan aquest dia
entre 'ls jugadors que anavan
á mirar la loteria.

animarse, vaig á enumerar alguns dels projectes del nou governador civil.

Totas las escolas públiques, que fins avuy estavan instaladas en covas humides, més propies per magatzems de trastos inútils que per albergar criatures, desde ara tindran edificis expressos, ben ventilats, plens de llum, ab jardins alrederor y dotats de bon material d' ensenyansa.

Las obras del palau real del Parch serán suspesas hasta 'l dia que hi haja molts quartos sobrants y no 's trobi pels carrers cap treballador sense feyna.

Serán recullits y cuydadosament atinguts tots los pobres—pobres de debó—que avuy viuhem á salt de mata, mantenintse penosament ab las engrunas que la compassió pública 'ls tira.

S' averiguará cóm y de quína manera, á través d' una época de miseria y escassés, certas personas—que vistas d' esquena semblan concejals—han pogut campársela y viure en gran, arribant algunas d' ellas á convertirse de pérdis en propietaris...

Se prohibirán terminantment los tiberis y recepcions que de tant en tant solfa celebrar l' Ajuntament, suprimintse aixís mateix los cotxes que 'ls concejals tenian fins ara á la séva disposició.

S' acabarà tot aixó de fer exposicions, concursos y museos, que sóls se comprenen en ciutats que tinguin ja tot lo necessari é indispensable á la vida.

En pocas paraulas: lo plan del nou governador es que aixó sigui una ciutat decenta y tinguem lo que 'ns pertoca tenir:

Carrers nets y ben empedrats.

Beneficencia formalment organizada.
Vigilancia en los mercats y expendedorias de comestibles.

Pochs jardins y més escolas.

Poca fanfarria y més utilitat.

Pochs tarugos y més honradés.

¿No troban que tots aquests pensaments portats á la práctica, acabaran per fernes viure felissos?

Desde ara enviém un aplauso al senyor governador civil.

M' olvidava de dirlos una cosa, que tal vegada es bastant essencial.

Aquests projectes van ser combinats lo dimecres, 28 d' aquest mes.

Es dir, lo dia en que se celebra la festa dels Innocents... y 's posa la dallonsas á tothom.

A. MARCH.

¿QUÉ TAL?

A una dona 'l séu marit
indignat está renyant
per haver sapigut qu' ella,
ha rebut un plech tancat
contenint una carteta
d' un cert jove, qu' anys atrás
per muller la pretenia
y ab qui no 's pogué casar.

Lo marit, que no hi ha dupte
de qu' está ben enterat,
li diu aixís:—Búscat colla

que jo y tú ja hem acabat;
no vull viure ab qui... m' enganya
d' un modo tan descarat.
¿Vols negarme que la carta?...
—No es cert; no n' he rebut cap!
—L' has rebuda, no m' ho neguis.
—¿Qué no!

—¿Qué sí!

—Donchs es fals!—

Ell s' obstina en afirmarho,
y ella s' obstina en negar
¡fins arriba á desmayarse!
y 's desespera plorant
—L' has rebuda, 't repeteixo!—
diu ell ab las mans al cap.
—Jo 't dich qu' es una calumnia
y una mentida, ay carám!
—Si fins sé lo que 't demana!
¿vols que t' ho diga més clar?
Comensa dihente: «Senyora...»
—Donchs veus? aixó no es vritat!
me tracta de senyoreta
y no de senyora ¿sabs?

JAPET DE L' ORGA.

LOS COMPTES DE NADAL

Avants de la festa

Entre marit y muller:

—Bueno Joseph ¿qué tant mateix vols fer Nadal?

—¿Y ara! ¿aixó preguntas? Pues no faltaria més sino que passesim per alt una diada tan senyalada...

—Jo t' ho deya, perque com las cosas marxan d' aquesta manera...

—Bé, si, pero, vaja, no se 'n pot prescindir. ¿Qué pensas gastar molt?

—Tú dirás: ¿qué 't sembla?

—¿N' hi ha prou ab... vuyt duros?

—Psé... mira; virám, una mica de peix, turróns, neulas, vi bó... tot plegat me sembla que...

—¿Ne tens prou ab vuyt duros? Mentres no passis d' aixó, tira al dret.

—Vaja... 'm comprometo á arreglar-me ab aquets diners.

Durant la festa

Al rededor de la taula s' hi assenta tota la familia: marit y muller, tres criaturas y una minyoneta.

—Papá, vull turróns...

—Papá, donguim vi d' aquesta ampolla negra...

—Papá, ¿qué no 'm dóna neulas á mí?

—Poch á poquet; no us esbalotéu: per tots hi haurá de tot. Teniu, turróns... cadascú la séva part.

—Miri, l' Enriquet ne té més que jo.

—Es qu' ell es més gran y té la boca més grossa.

—¿Oh! Perque se la estira expressament: miri la méva com també se 'm aixampla si vull.

—Papá ¿ahont son los meus turróns?

—Aquí davant ¿no 'ls tens?

—No senyor... (*Riu per sota 'l nas.*)

—¿Ah, tunante! ¿es dir que ja te 'ls has menjat?

—Si era tan petit aquell bossinet!

—Vaja, té, aquí 'n tens un' altra mica.

—¿Y á mí no?

—¿Y á mí?

—¿Dimonxi!... Nada, igualtat davant la lleminadura: té y té...

—Bueno: ara las neulas.

—Si; neulas y vi bo.

—Acostéu la copa; y cuydado á tombarla ¿eh?

—A dins de la boca la tombarém.

—Apa... ¿voléu una talladeta de meló ara?

—¿Si... sí!

La saragata 's prolonga fins á dos quarts de cinch: las criaturas y la minyoneta no fan altra cosa que menjar, beure y empastifarse mans y cara.

LO MARIT (*á la muller:*)—¿Qué tal? ¿N' has tingut prou ab los vuyt duros?

—¿M' han vingut d' alló més justets!

Després de la festa

—¿Qué li sembla, senyor doctor? ¿será cosa de cuydado?

—¿Qui sab!... L' abús que aquestas tres criaturas han fet del dols, las hi ha trastornat l'estómach de mala manera. De tots modos, la criadeta está molt pitjor: se coneix que deu haver fet verdaderas atrocitats...

Lo metje repeteix la visita á la casa tres ó quatre vegadas, y, á copia de cuydado é inteligencia, minyoneta y criaturas tornan á posarse á tó.

LO MARIT (*á la muller:*)—¿Gracias á Deu qu' hem acabat aquestas trifulcas! ¿Has pagat al metje?

—Si. Entre ell y medicinas, trenta pessetas, ¡vés!

—¿Qué hi farém! S' han de pendre las cosas tal com venen... ¿Trenta pessetas dius?

Agafa 'l llibre d' assientos, y apunta:

Per *fer* Nadal. 8 duros.

Per *desferlo*. . . 6 »

Total.. . . 14 duros.

MATÍAS BONAFÉ.

LO MISTAYRE

¿QUI VOL MISTOS Y LLIBRETS?

Lo caixó penjant al coll
tant si plou com si fa vent
al *Plá de la Boqueria*
trobaréu sempre á en Peret
crident ab veu de tenor:

—¿Qui vol mistos y llibrets?

Prou sol fer castells-en-l' aire

per si arriba rich á ser

y logra de cop y volta

traspasar l'establiment

per casarse ab la Tuyetas

qu' es filla de un fanaler

vehí del pobre mistayre.

Pero cá ¡no n' hi ha de fets:

la fortuna li diu *nones*

y passa nostr' home 'l temps

crident á tots los que passen

—¿Qui vol mistos y llibrets?

Ara sembla que ho te brut

puig segons explica ell

ab aixó del *manopolio*

li fá la *llesca* 'l govern

y s' acaba 'l vendre mistos

per las plassas y carrers

privant de guanyarse 'l pá

l' infatigable Peret

que no podrá ja cridar

—¿Qui vol mistos y llibrets?

—Jo voldria—diu á voltas—

que la... dallonsas vingués

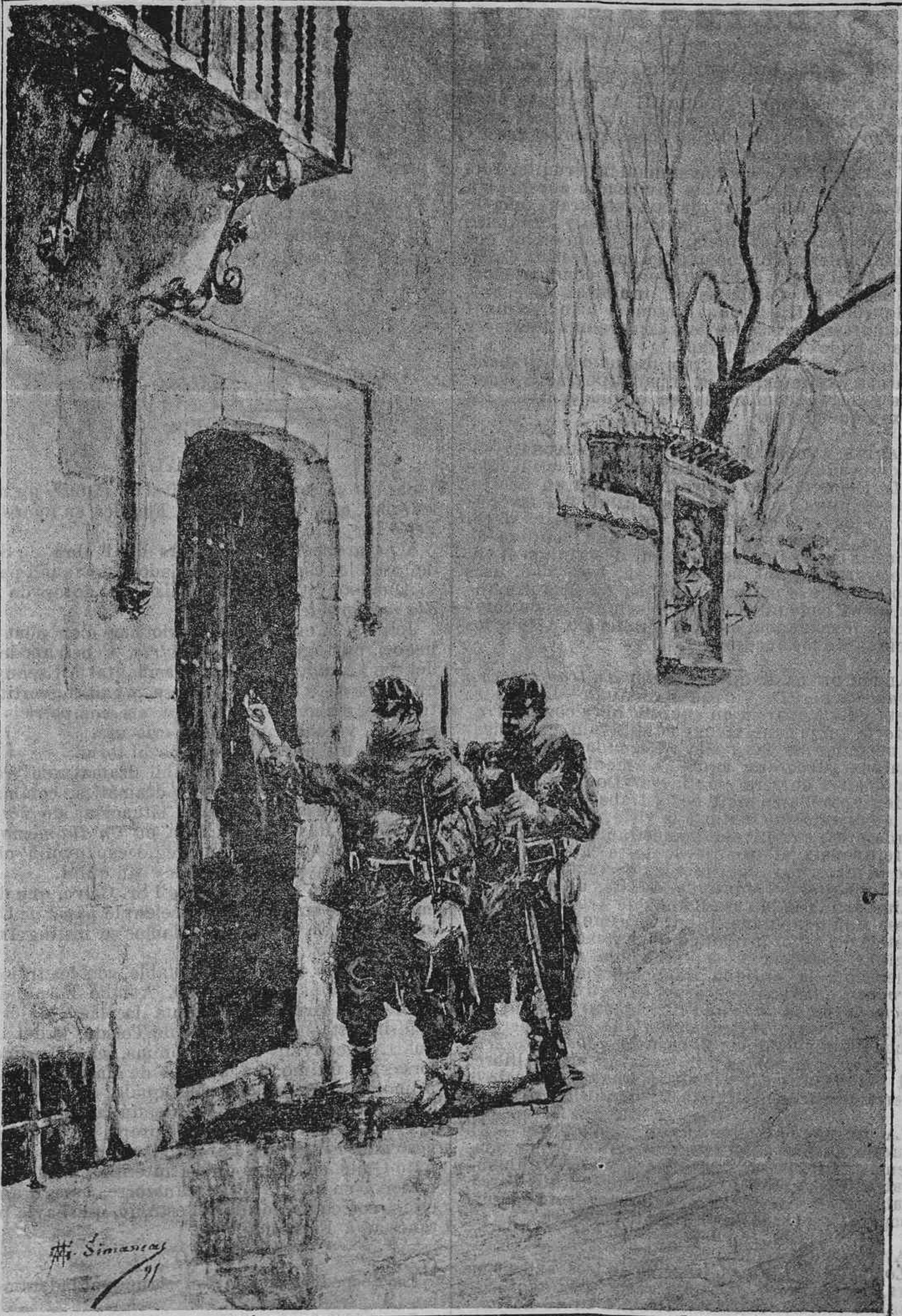
y *destanquesin* los mistos

tan sols per veure al govern

LA VIDA DEL SOLDAT

BUSCANT ALLOTJAMENT

(Dibuix de M. Gouzalez Simancas)

—Si fóssim al nostre poble
avuy ¡quina *noche buena!*
—¡Y aquí, gracias si trobèem
palla per no dormi á terra!

que ara tenim, per la Rambla
ab un caixó com aquest
eridant ab veu d' *ex-ministre*
—¿Qui vol mistos y llibrets?

MEA CULPA.

LLIBRES

AMÉRICA, per RODOLFO CRONAU.—L' acreditada casa editorial dels Srs. Montaner y Simón acaba de donar á la estampa lo volum III de aquesta obra importantíssima y de gran actualitat aquest any, en rahó de celebrarse 'l quart centenari del descobriment de América.

L' obra del Sr. Cronau es sumament erudita. Tots los passos que ha donat la civilització europea en lo Nou Mon están puntualisats ab gran copia de datos y permenors, y ab una amenitat y un interès que no cessan un sol instant. Aixís com en los dos volums anteriors hi constan las empresas de Colón y de aquell aixam d' exploradors y conquistadors que següiren las petjadas del immortal navegant, en lo volum III, cridan l' atenció principalment las empresas arriscadas dels exploradors dels mars polars, en los nostres temps.

Adorna 'l llibre una gran profusió de grabats, láminas y retratos. Y tant la part tipogràfica esmerada y elegant com la vistosa encuadernació, res deixan que desitjar.

CARTAS ANDORRANAS, per JOSEPH ALADERN.—L' autor de aquesta obra es prou conegut dels lectors de *La Esquilla de la Torratxa*; per ser un dels joves escriptors que ab més assiduitat ens favoreixen ab los seus treballs. Sentim que la falta d' espay no 'ns permeti reproduhir una siquiera de aquestas cartas interessants, que descriuhen al viu y ab gran amenitat la naturalesa, legislació, usos y costums de la petita República de Andorra, fixantse en cada una de las poblacions que la componen. Recomanem aquesta publicació á tots los aficionats á las excursions.

AL PIE DE LA ENCINA.—*Historias, tradiciones y recuerdos* per D. VICTOR BALAGUER.—Lo ilustre poeta catalá apareix en aquesta obra com lo *Trovador* á qui ja coneixiam y admiravam, entusiasmata narrador de las gestas y llegendas de la terra catalana. ¿Recordan aquellas amenissimas guias que 35 anys enrre publicava? Donchs ab ellas poden aparellarse molt bé 'ls treballs continguts en la colecció que tenim á la vista. Escrits en gallarda prosa castellana, demostran que Balaguer se rejuveneix al trepitjar la terra catalana. Ocupan la major part del llibre las narracions tituladas *Los valles del Montseny*, escritas un de aquests últims estius en la casa Blanch de Arbucias, ahont passá una temporada. L' entusiasme y la fantasia poética del autor brillan en totas y cada una de sas páginas.—Segueixen á aquest treball un curios article sobre la antigua tragi-comedia *Fernandus servatus*; unas bonicas cartas narratives sobre la *Noche-buena en Cataluña* dirigidas al Sr. Sanchez Ortiz; lo discurs *La tierra catalana*, escrit perá 'ls Jochs Florals de Reus; *El castillo y los caballeros de Egara*, narració ja publicada en altres llibres del mateix autor, y per últim uns epissodis de la guerra de Succesió titulats *Recuerdos históricos*.

LA MUJER DEL COLLAR DE TERCIOPELO.—Ab aquesta novela de A. Dumas (pare), esmeradament traduhida per D. Torcuato Tasso, s' aumen- ta ab un llibre més la biblioteca de D. Lluís Tasso, quals volums se distingüeixen per son bon gust tipogràfic y per sa inverossimil baratura.

Altres llibres rebuts:

Lo comte de Pallars, tragedia en tres actes y en vers, original de D. Joan Maluquer y Viladot, estrenada ab éxit en lo Teatro Romea en 18 novembre de 1890.

Las reformas, revista bilingüe reformista, en un acte y quatre quadros original dels Srs. Pous y Gassó, estrenada en lo Tivoli 'l 3 de mars de 1892.
Juana de Arco, monólogo dramático histórico de D. José Maria Pous, y estrenat en lo Teatro Romea, la nit del 26 de mars de 1889.

RATA SABIA.

ÍNTIMA

Vaig rebre una carta téva,
y al llegirla vaig trobar
que 'm deyas entre altrás cosas:

—«Lo méu cor aquí dins va.»

Al llegir semblants paraulas
¿sabs tú lo que vaig pensar?

Qu' es tan petit lo téu cor
que fins dins de un sobre cap.

J. USÓN.

PRINCIPAL

Sardou vá escriure ab lo titul de *Patrie*, un melodrama, qual acció passa á Flandes en temps de Felip II.

Y naturalment, los traydors de l' obra de Sardou, son los espanyols dominadors de aquell país.

¿Qué han fet en vista d' aixó 'ls autors de *Un día memorable*?

Jo no sé si en nom del patriotisme ó en nom del negoci, han agafat l' obra *Patrie*, s' han apoderat del seu argument, l' han trasplantat á Espanya, en temps de la invació francesa, y han convertit en traydors als gabatxos, ó siga als compatricis de Sardou, verdader pare de la criatura.

Y ara, un' altra vegada que hi torni.

En las produccions del hábil dramaturch francés, sempre hi ha sustancia dramática, combinacions escénicas enginyosas, situacions de verda- der efecte. Res de aixó falta en *Un día memorable*, per més qu' en l' arreglo espanyol l' obra original haja perdut un ters y un quint.

Sobresurten en l' execució 'l Sr. Calvo, que des- empenya de una manera excelent lo paper de Car- los de Vargas. Y entre las damas se distingueix la Srta. Moreno.

Lo que en realitat es notable, son los trajos y las decoracions degudas á D. Amalio Fernández. La del acte primer representa la plassa Major de Madrit, vista desde 'l carrer de Toledo; la del acte quart, lo convent dels Gerónims, es de primera forsa, y l' último, un arrabal de Madrit. Son tres primors escenográfichs, dels quals, com hem dit, lo citat en segon lloch, se 'n endú la palma.

També son notables y molt propis los trajos que vesteixen los actors. Per no citar sino 'l de 'n Do- nato Giménez, dirém qu' es autèntich, de l' época mateixa en que l' acció transcorre, assegurantse en los corredors, lo día del estreno, que havia per- tenescut á Fernando VII.

LICEO

La despedida de l' Arkel sigué verdaderament cordial y afectuosa.

Lo públich del Liceo conservarà sempre de

31 DE DESEMBRE

LIQUIDACIÓ FINAL

¡Pobra Barcelona! ¡Mirin á quin extrém l' han portada!

aquesta hermosa cantant y notable artista, un recort molt grat.

Semblava que sense ella y sense en Valero, la temporada havia de decaure; y no obstant no ha succehit aixís, gracias á Verdi, al tenor Cardinali, al barítono Blanxart, y sobre tot, al mestre Mugnone.

La representació del *Otello*, ha sigut, en realitat, l' éxit de la temporada.

Ja l' haviam sentit á n' en Cardinali en lo paper de *Otello*; pero combinat aquest personatge ab en Blanxart, que ha fet un *Iago* de primera, y ab la Sra. Bendazzi, que fá una *Desdémone* inmillorable, y realsat lo conjunt per la batuta del mestre Mugnone, ha resultat admirable y la representació s' ha convertit en una ovació contínua.

La tempestat ab que l' obra comensa produheix un efecte imponent: la sortida del tenor es aplaudida: *Addio alle memorie* provoca un deliri d'aplausos: Blanxart se distingeix sempre per lo bé que caracteriza el personatge y 's fa aplaudir en lo raconto del somni: la Bendazzi obté una ovació en l' ária del *Salice* y en l' *Ave María*, y 'l mestre Mugnone treu efectes que no se sospitavan, fent una verdadera creació del concertant final del acte tercer.

Ab tot aixó no hi ha que dir si l' última ópera de Verdi se 'n va amunt.

Ja ho havém dit avants y en aquest punt hi havia unanimitat completa entre 'ls espectadors: l' *Otello* haurá sigut l' éxit més legítim y més gros de la temporada.

En los demés teatros, fora de las funcions de ignocents no s' ha fet res de nou.

Y las funcions de ignocents mereixen capítul apart, propositnos parlar d' ellas la próxima semana.

*
* *

A benefici de 'n Goula s' estrena aquesta nit á Romea la pessa *L' última voluntat*, de 'n Francisco Casanova.

A Novedats están molt adelantats los ensaigs de un nou melodrama del Sr. Moreno Gil, titulat: *Luisa (La Saeta)*.

Y en lo teatro de Catalunya s' estrenará dintre de poch una nova producció titulada: *El hijo de S. E.*

De tot lo qual n' anirém parlant á son degut temps.

Per avuy, res més.

N. N. N.

RECORTS D' AMOR

Los recorts que tinch d' amor desde 'ls jorns de ma infantesa, no 'm causan goig, ui tristesa, sols me donan *mal de cor*.

Molt m' aymava una rosseta, filla d' un tal Rabassó; mes la vaig deixar soleta porque n' era la pobreta més nana qu' un *carbassó*.

De mí 's prendá una ricatxa; pero com qu' era molt vella y duya 'l traje de patxa, lo contemplarli la fatxa me feya molta *escudella*.

Per una pentinadora

casi vaig arrencá 'l plor, al saber que la traydora per mí tan engrescadora, sols era una... *col-y-flor*.

Fins hauria anat ab cotxe casantme ab certa beata; pero la vaig deixar motxa porque á més de ser molt totxa tenia 'l nas de *patata*.

Inmens amor vaig senti' per una que 's deya Artigas; mes la vaig deixar, per fi, porque festejant ab mi sempre estava pesant *figas*.

Vaig veure una modisteta (passejantme ab lo didot), que per cert era maqueta; li vaig tirá una floreta y ella 'm regalá un *pebrot*.

Per dá un petó á certa nina anava jo ab molta manya; mes l' intenció m' endavina y al moment l' espatutxina, me vá plantá una *castanya*.

Estimava de tot cor una guapa xicotassa; ¡fins vaig estimarla massa! y en cambi de mon amor... ¡jella 'm va dá una *carbassa*!

Vaig deixar una parenta d' un riquíssim capellá, que 'm fingia sé' inocenta y era, á més de ser dolenta, més seca qu' un *bacallá*.

Amor vaig sentir també (pero un amor endiablát), per la filla d' un cuyné; mes ella no hi vingué bé y 'm vá fer dá un *estofat*.

Vaig olvidar una nena que, la vritat, m' estimava; porque 'm feya molta pena veure qu' era molt morena y ademés qu' era molt *faba*.

Ab una viuda aixerida crech que hauriam lligat caps, si la Parca malehida no li hagués robat la vida. ¡Y que tenia molts *naps*!

Los recorts que tinch d' amor desde 'ls jorns de ma infantesa, no 'm causan goig, ni tristesa; sols me donan *mal de cor*!

FRANCISCO LLENAS.

La comedia durará mentres quedin al Ensanxe propietaris y mentres quedi en l' Ajuntament humor per anarlos *insaculant*.

L' un darrera del altre van dimitint los propietaris *insaculats*.

Ultimament ho ha fet lo Sr. Daunas, com ab anterioritat ho havia fet lo Sr. Elías y alguns altres.

Dimars vá ser elegit lo Sr. Ragull: ¿quin día dimiteix?

MODOS DE USAR LA SAL

* *
 ¿No'ls sembla que de aixó de la *insaculació* déu venir alló que cantan los capelláns?

¿No saben lo que vull dir?

All óde las absoltas: *in saecula saeculorum, amen.*

Ha passat ja la rifa de Nadal, y tot aquell cúmül de ilusions que 's forjavan los jugadors se 'n ha vingüt á terra com un castell de cartas.

Aquest any la grossa se n' ha anat á caure á Palencia, la terra de las famosas mantas.

Y 'ls que més se n' han aprofitat són los canonjes y 'ls catedráticos del Seminari.

Los capelláns un temps tant perseguits pels progressistas, no hi veuhen de cap ull, y diuhen:

—En temps de'n Sagasta hasta la sort se converteix á la religió de la veritat.

* *
 Pero á lo menos los capelláns de Palencia, per treure la rifa s'han hagut de gastar los quartos comprant bitllets.

¡Quánts n' hi haurá que la traurán de molt distinta manera!

Per exemple, ajudant á bén morir y á fer un bon testament á un que altre millonari, temerós de las penas eternas del infern....

* *
 A Barcelona, si que ab aixó de la rifa hem fet un gran negoci.

Los barceloníns hem comprat 8,273 bitllets enters, equivalents al 15'96 per cent dels 52,000 de que constava 'l sorteig. Aquests bitllets valen la friolera de 4.136,500 pessetas.

De manera que Barcelona sola ha pagat lo primer premi y ademés un pico de 1.136,500 pessetas.

Y al cap-de-vall perque vinguessin aquí un premi de 80,000 pessetas y un altre de 40,000 entre 'ls grossos, á més de uns quants de petits que ni val la pena de citarlos.

¡Peléulo al pobre Peret!

¡Preparemnos!
 La *Lliga de Catalunya* se disposa á pendre una part activa en las próximas elecciones municipales. Aixó si: ni cap individuo de aquella associació, ni cap persona que ab ella 's relacioni més ó menos directament será candidat de la *Lliga*.

Los que no 'n tenen gayre l' estalvian

Los que 'n tenen molta la tiran á grapats

¿Y donchs, á qui apoyará la *Lliga de Catalunya*? Sempre he cregut qu'es més cómodo veure'ls toros desde la barrera, que saltá á la plassa.

Y la *Lliga*, que tant critica, hauria de comensar per donar exemples práctichs.

Vingan regidors catalanistas y veurém á quant ascendeix la subvenció que 's concedirá al Consistori dels Jochs Florals de Barcelona.

Llegeixo:

«Entre los socios del Real Club de Regatas, existe el proyecto de jugar el domingo próximo, á las ocho de la mañana, una partida de *Foot Ball*»

¿*Foot*?—¡Jesús, María, Joseph!—exclamará senyantse més de un individuo de la *Lliga* contra la pornografía.

Devegadas no hi ha res al mon més cómich que un sabi en plé exercici de las sévas funciones.

No fá pás molt temps, en una publicació científica de grans pretensions, que ostenta 'l títul de *Anales de la Sociedad española de Historia natural*, va apareixer un pompós article donant compte de haverse descubert en terme de La Garriga, un exemplar fósil del *Hispparion gracile*.

¡Quina sensació més gran no vá produhir sem,

blant descobriment entre la gent de ciencia!...
Nada menos que un exemplar del Hispparion gracile... ¡y en terrenos de La Garriga!...

*
 **

— Pero tot de un plegat ha vingut el *tio Arturo con la rebaja*.

Lo *tio Arturo* es lo conegut naturalista Sr. Bofill (D. Arturo), qui en una de las últimas sessions, celebrada per la Real Academia de Ciencias y Arts, vá llegir una nota fent avinent que 'ls ossos del decantat *Hispparion gracile*, «no podian ser considerados como pertenecientes á fósil alguno, sino á un solípedo doméstico, enterrado allí hace pocos años.»

Qual *solípedo* podia ser molt bé 'l ruch de qual-sevol casa de pagés de aquells encontorns.

Mentida sembla que alguns sabis no siguin capassos de coneixe ni 'ls ossos de alguns individuos de la séva mateixa especie!

Lo famós clown Tony Grice, acaba de morir á Oporto.

¡Pobre Tony Grice! ¡Tant que feya riure!...

Potser aquesta será la primera vegada que haurá fet plorar á algú.

*
 **

Ab motiu de la defunció de aquest artista, deya un habitual concurrent al Circo Equestre:

—Tots los que valen alguna cosa 's moren; en cambi, dels numerosos clowns de la política espanyota, no se 'n mor' may cap.

Entre 'ls quadros exposats aquesta senmana en lo Saló Parés, hi ha un bonich retrato dibuixat pèl conegut artista Carlos Pellicer, y una hermosa tela del pintor militar Sr. Simancas, que representa una descuberta de cassadors en un terreno montanyós. L' obra está pintada á conciencia, tant lo que respecta á las figuras, com al paisatge, sobressortint la perspectiva del costat esquert, notablement impresionada.

Faltaríam á la justicia si no consignavam que 'l Sr. Sánchez de Toledo, en los pochs mesos que ha ocupat lo govern civil de Barcelona, sapigué conquistarse universals simpatias.

Es lo Sr. Sánchez de Toledo un cavaller complert, un home recte, tan amich de la justicia, com del cumpliment dels séus debers.

*
 **

Y á pesar de tot, los conservadors que 'l dilluns varen anar á despedir-lo á la estació, á l' arrancada del tren, van picar de mans, com si estiguesen satisfets de que se 'n anés.

Suposo que aquell regidor sarauhista que un dia va preguntar al Sr. Sánchez de Toledo si la informació municipal se posaria en música de ópera ó de opereta, devia dir:

—Senyors, m' adhereixo á aquest aplauso... y bon vent!

Si bé 's mira no hi ha res més cruel que l' estanch dels mistos de cerilla.

Los fabricants de aquest article han fet un conveni ab lo govern, compromententse á dos cosas:

Primera: á pagar á la Hisenda 4.250,000 pessetas anuals.

Segona: á vendre las capsas de mistos al públich al mateix preu qu' en l' actualitat, ó siga á cinch céntims cada una.

Per pagar los 4.250,000 pessetas s' enginyarán rebaixant la comissió que concedian als mistabres.

Y com ab la venta de capsas de mistos de cerilla ningú s' hi feya rich, encare qu' eran molts los que s' hi guanyavan la vida, ¡calculis las llágrimas y la miseria que representa aquesta supressió repentina de 850,000 duros que 's repartian entre 'ls pobres venedors de mistos!...

No sé si 'l govern haurá de gastar altre tant per aixamplar hospicis y casas de beneficencia.

En lo carrer de la Cucurrulla, núm. 5, ab lo títul de *L' Anfora d' or*, s' ha obert un notable establiment de objectes d' art en barro, faïence, y en general, tota classe de cerámica.

També hi ha un sistema de mosaich molt artístich. *L' Anfora d' or* pot satisfacer dintre de aquest ram de las industrias artísticas totas las exigencias.

Los periódichs de Buenos Ayres publican una noticia estupenda.

Se tracta del sarsuelero Julio Ruiz, afirmant qu' está á punt de ficarse en un convent.

Es lo únich que li faltava per ferse célebre.

Crech que 'l dia qu' en Julio Ruiz professi, 'ls interessos del clero se 'n resentirán.

A lo menos desde aquest moment aseguro que s' apujará 'l vi de dir missa.

Tot lo de aquest món se trastoca.

Antiguament la gran afluencia de melóns á Barcelona s' esqueya pèls vols de Sant Jaume.

En l' actualitat ne surten molts per las firas de Sant Tomás.

—¿Vosté no sab á qu' es degut aixó?—m deya un pessimista—A que aquí á Espanya en l' única cosa en que progressém verdaderament es en los melóns.

L' estatua equestre del general Prim, per últim ha arribat á Reus, després de haver estat entretinguda al Clot una porció de mesos.

Y va arribarhi casi en secret, sense que la gran majoria dels ganxets se 'n adonguessin.

En vista de lo qual podria publicarse una gacetilla, concebuda en los següents termes:

«La estatua ecuestre del general Prim ha llegado á su ciudad natal *de riguroso incógnito*»

Un subjecte de Málaga pèl delictes de haver ferit á la séva morena ab un punyal, va ser condemnat á quatre anys de presiri.

L' home ha complert la condemna, pensant ab ella tots quatre anys, cada dia, á cada hora, á cada instant.

Y ella, desde Málaga, no ha deixat tampoch de pensar en ell, ni un sol dia, ni una sola hora, ni un trist moment.

*
 **

Una vegada feta la pau ab la justicia, l' expresidari ha tornat á Málaga.

Y allá la morena que d' ell havia rebut aquella sangrenta carícia, li ha obert los brassos plena de amor.

Resultat: que tot desseguit han posat fil á l' agulla y s' han casat.

No sense haver demanat ab vivas instancias al jutje mateix que va instruhir la causa que 'ls dispensés l' obsequi de apadrinarlos.

*
 **

Doném aquesta historia de zelos, de sanch, de passió y de amor pera coneixement de aquellas

personas que troban inverossimil l' argument de l' ópera *Carmen* de Bizet.

Entre las modas més costosas que s' usan á París aquest hivern, s' hi contan los abrichs de pell de guineu negra de Kamstchatka.

Cada pell de aquesta ve á costar la friolera de dos á tres mil franchs.

De manera que 'l folro complert de un abrich de aquest article no baixa de deu mil duros.

A la dona que l' ostenti se li pot bèn dir:

—Alsa, amigo, ¡quina pell!

La escena á Córdoba.

Baixava per una escaleta una comitiva, y un tipo aficionat á las faldillas, digué per sí mateix:

—Llegó la mia.

La séva era una xicota molt caya, y ab l' afany de abrassarla, vá donar volta á la clau del gas, quedantse á las foscas, y realisant lo séu intent, de donar á aquella hermosura un abrás y un petó.

Un individuo vá encendre un misto, y aquell currutaco en lloch de trobarse abrassat á una xicota, vá trobarse que extrenyia fortament á un cabo de municipals.

¿No es veritat que n' hi ha per caure en basca?

A Posen (Alemania), un cartutxo de dinamita vá ser colocatsigilosament entre'l carbó d' un ténder de locomotora.

Y vels' hi aquí que quan lo fogonista vá ficar á la fogayna una paletada de aquell carbó, la dinamita vá esclatar esbossinant la máquina y un bon número de vagóns.

La dinamita destruhint un símbol de la civilisació y del progrés... ¡Quin espectacle més dolorós! ...

Los concurrents al Liceo's queixan de que hi fá molt fret.

Especialment, desde que s' alsa 'l teló de boca, la sala d' espectacles se

converteix en una nevera, sobre tot las primeras filas.

L' altre dia, alguns individuos de la Junta anavan ab ciris encesos seguint tots los recóns, en busca d' escletxas y portas mal tancadas.

Fins que varen ferlos adonar de la verdadera causa de la fredor, que no es altra que 'l desequilibri que s' estableix entre la sala ¡iluminada pèl gas y l' escenari iluminat per la llum eléctrica.

* * *

Per remediari aquesta molestia ja hi ha qui demana la supressió de la llum eléctrica.

¿No seria millor establir un bon sistema de calefacció?

Pero ¿quí l' ha de pagar: l' empresari ó la Junta?

Ja veurán com mentres se discutirá aquest punt

LA MILLOR RIFA

—¡Tenir salut, molta feyna y un fillet á qui vetllar!...
¡Aquesta es la sort més grossa que una mare pot buscar!

s' agafará allí cada pulmonia que cantarà 'l credo.
A no ser que s' adopti 'l sistema antich de em-
portarse'n cada espectadó 'l séu braseret.

En un tribunal.

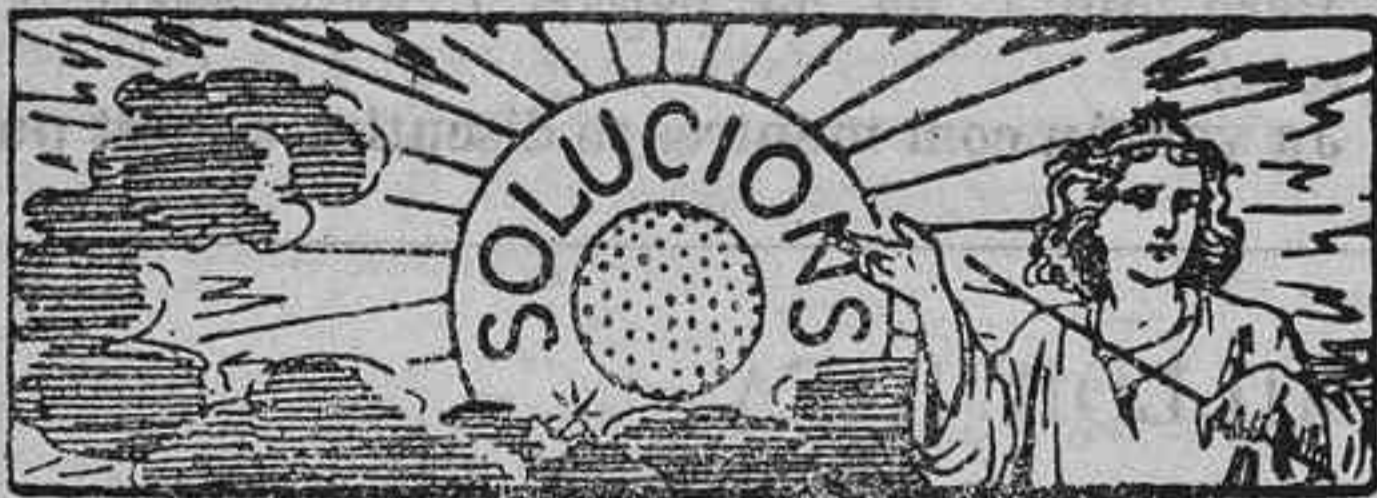
Lo president al acusat:

—¿Ab quins medis de subsistencia conta? Vosté
no té fortuna coneguda, ni ofici, ni benefici.

—Dispensi, Sr. President: ofici si. Soch inven-
tor.

—¿Y qu' es lo que ha inventat vosté?

—Per ara res; pero ja fá molt temps qu' estich
buscant.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—*Pal-ma-to-ri a.*
- 2.ª ID. 2.ª—*A-dri-a-na.*
- 3.ª GEROGLÍFICH.—*Per un punt s' erra la grossa.*

CONSEQÜENCIA

Surt de la taberna,
salta com un bólit...
¡L' home plé de líquit,
no pot estar sólit!

XARADA

I

A mon amich lo ciudadá J. T. R.

UNA FESTA EN LO PALAU

Per 'llá al any de la picó
y en un palau que semblava
una *quart-tres-dos*, va dar
una festa extraordinaria
lo compte Ferrogelat
á tota l'aristocracia,
y encar que l' acte era serio
humoristich resultava.

Los salons eran guarnits
de tal modo, qu' encantavan;
puig l' *encant* semblava alló
de l' art y de la elegancia.

Las parets eran cubertas
ab uns tapissos molt amples,
tan bonichs y de tant gust,
que *dos* algú s' hi fixava
veya... qu' era sols llustrina
de dos rals y mitj la cana.

Prima lo sostre s' hi veyan
unas grans sombras pintadas
que figuravan los núvols
que per l' espay passejavan;
(pero alló no era altra cosa
que unas grossissimas tacas
formadas per la humitat
que deixava la teulada.)

Penjava en cada saló
un gran llum que destacava
y que dava una claror
clara, molt clara, tan clara
com la que donan avuy
las teyeras de la Rambla.

La alfombra era de molt gust,
pero de un gust... bastant agre,
perque era formada tota
de mocadors de butxaca
que s' hi veyan unas flors
dignes... d' aná á la bugada.

Uns patjes molt elegants
ab una escombra á la *quarta*
feyan de *guardias d'honor*,
(pro l' honor els hi faltava.)

Una *cinch-quart* sense nas
vestida á la *antigua usanza*,
obsequiava als concurrents
ab una *tot* y una horxata.

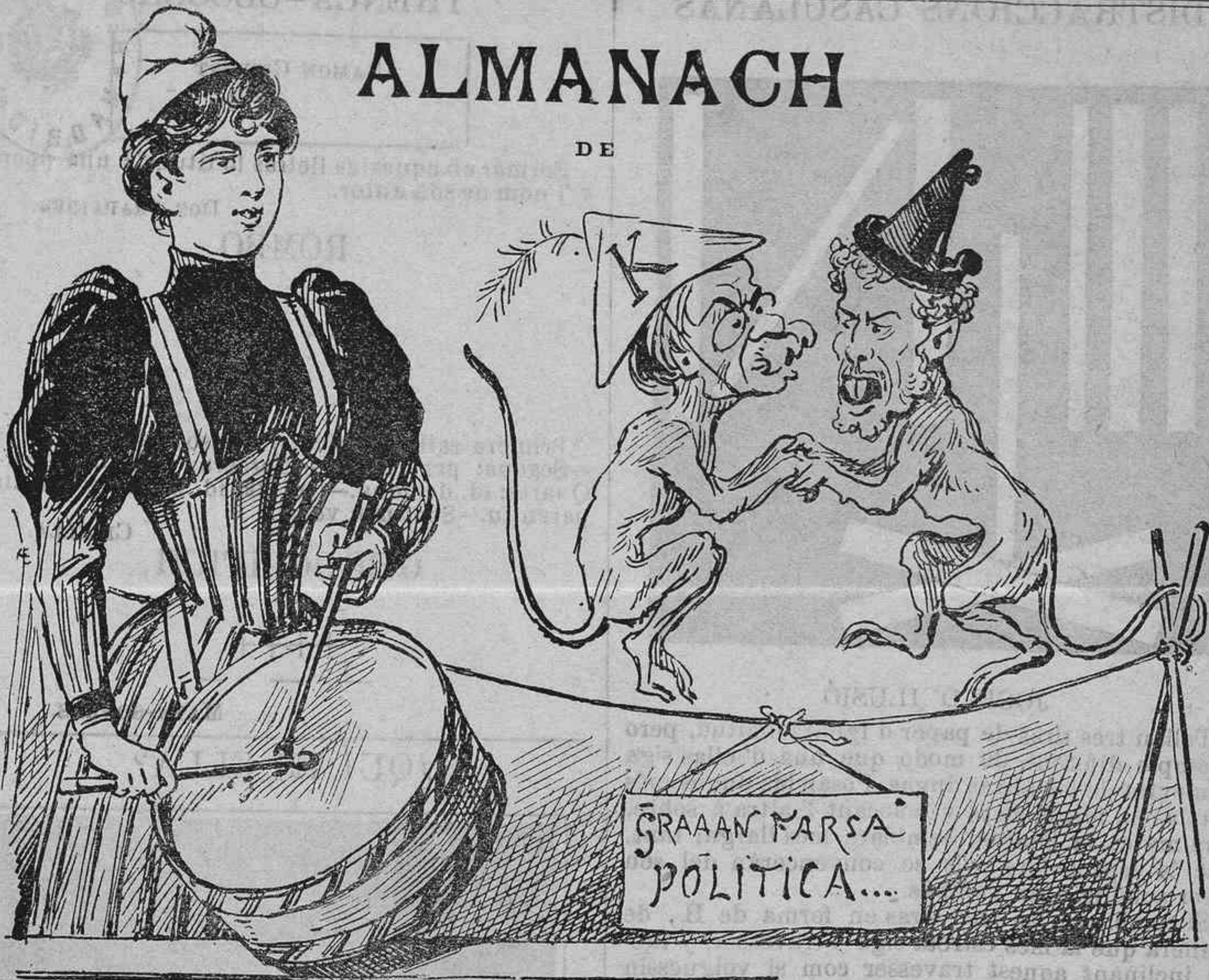
La gent d' *upa* estava allí
dignament representada;
no hi faltá lo compte *Brokil*
ni la marquesa *Formatje*,
ni 'l baró de las *Buffetas*
ab la baronesa *Llantias*.

També hi varen assistir
lo compte *Kamasdekatre*,
lo baró dels *Garronsbruts*,
lo duch *Sardinadenantes*
y la viuda del marquès
del *Hu-dos-quarta-girada*.

Allí tota aquesta *tropa*
y altres que la historia calla,
van veure, varen menjar,
van cantá y van fer balladas;
tothom se va divertir,
van riure per las butxacas,
fins que 's vá acabar la festa

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

Preu DOS rals ■ PERA L' ANY 1893 ■ Preu DOS rals

ALMANACH DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA PERA L' ANY 1893

Redactat per 130 firmas, é ilustrat per 84 artistas ab més de 300 grabats

Preu: UNA pesseta

Gran surtido de libros para Aguinaldos y Regalos

de todas clases y precios, con preciosas láminas en negro y colores, encuadernados lujosamente

OBRA NOVA DE APELES MESTRES

ESTIUET DE SANT MARTÍ

Preu: DOS pessetas

POEMA ILUSTRAT PER L' AUTOR

Preu: DOS pessetas

L' HOME DELS NASSOS

ESTORNUT EN VERS PER

M. FIGUEROLA Y ALDROFEU

Preu: 2 rals

TAPAS ESPECIALS PERA ENCUADERNAR

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Preu: UNA pesseta

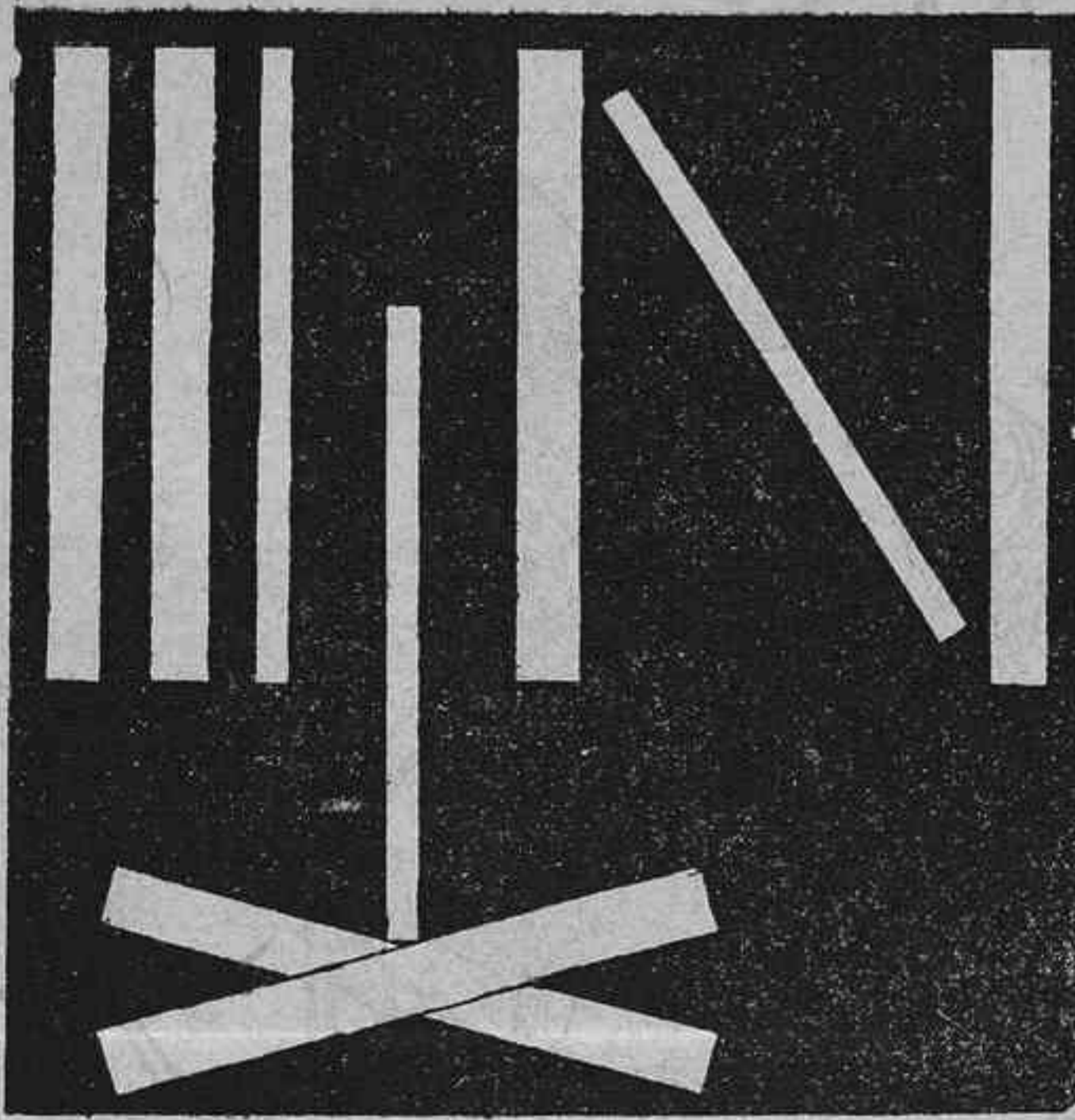
Dintre pochos dias sortirà lo popular saynete de EMILI VILANOVA

¡QUI... COMPRA MADUIXAS!

Ab dibuixos de M. Moliné

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibresas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu franca de port. No responem d' estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIÓNS CASULANAS

JOCH D' ILUSIÓ

Tallan tres tiras de paper d'igual longitud, pero d' ample diferent, de modo que una d' ellas siga la meytat de las altras dugas. Posan las dugas més amplas en forma de \times y colocant l' altra á sobre, com marca la lámina, semblará més llarga; tant, que 'ls espectadors sols se convencerán del séu error acudint á un compás.

Si combinan las tres tiras en forma de H, de manera que la més estreta siga 'l travesser, y luego inclinant aquest travesser com si volguessin fer una N, semblará més curta aquesta tira que las altras dugas, á pesar de ser las tres exactament iguals.

Aquest joch, perque fassi més efecte, ha de realisarse sobre un fondo negre y ab tiras blancas.

que deixá un recort molt grava;
puig que al endemá mateix
tota aquella aristocracia
se diu que 's vá despertar....
¡ab un cólich de cal ample! (1)

J. STARAMSA.

(1) Si acás no es vritat, aixís
ho diu la *Historia d' Espanya*.

N. DEL A.

II

XARADA-BANDO

Se ven prima y també segona en una prima-ter-
sa de ventas del carrer de la Prima.—TOTAL-Sego-
na-Prima.

J. BOYT.

ANAGRAMA

Un dia de molla tot
al carrer de la Total,
vaig anar á comprá un llum
y al torná encés vaig portá 'l.

R. BOADELLA.

CONVERSA

—¿Vols venir al teatro?
—¿Quina funció fan?
—Crech qu' estrenan «El emblema de la Hidal-
guía.»
—¿Y ab qui hi vas?
—Ab la que fá poch t' he dit.

POTECARI BRUT.

TRENCA-CLOSCAS

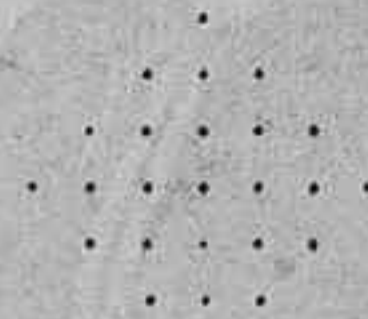
RAMON GISBERT
TONA

Formar ab aquestas lletras lo titul de una ópera
y 'l nom de son autor.

DOS DRAPAIRES.

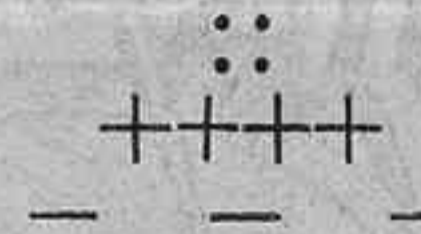
ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.
—Segona: per fer ví. —Tercera: nom d' home.—
Quarta: id. de dona.—Quinta: id. d' home.—Sexta:
parentiu.—Séptima: vocal.

CERILLA.

GEROGLÍFICH

MATA-SOGRAS.

¿QUÍ ES ELLA?

Fót. Zivcike.—Viena

Portant tantas pells, conéixela
es un verdader tropell;
ab tot, casi juraría
que aquí hi ha una bona pell.

Barcelona.—A. López Robert, Impresor.—Asalto, 63